

Intervju med Norges Røde Kors

John Harald Bondevik jobber i Røde Kors. Han er seniorrådgiver i Enhet for humanitære verdier og folkerett, og ansvarlig for undervisningsopplegget "Når krigen raser".

Hei John Harald! Hva er Norges Røde Kors? Fortell om deres arbeid!

Røde Kors er først og fremst en bevegelse: alle de frivillige menneskene som står på i ulike Røde Kors- og Røde Halvmåne-aktiviteter rundt omkring i hele verden.

Røde Kors jobber for å avdekke, hindre og lindre menneskelig nød og lidelse. Mange kjenner til Røde Kors sitt redningsarbeid i påskefjellet og de store katastrofene i utlandet. Det er ikke alle som vet at mye av arbeidet i Norge er lokalt omsorgsarbeid, som retter seg mot folk i ulike livssituasjoner. Det kan være besøksvenner for ensomme, eller leksehjelp for ungdommer. Utgangspunktet for Røde Kors sitt arbeid er å sikre menneskeverdet. Det kan være i lokalsamfunnet, i en flyktningeleir, eller når katastrofen rammer. Vi er der behovet er størst!

Opprinnelig ble Røde Kors grunnlagt på slagmarken, der syke og sårede soldater lå om hverandre med behov for medisinsk hjelp. Det var da ideen om et nøytralt og upartisk organ som kunne bistå alle sårede parter vokste frem. Dette ble også den grunnleggende ideen for det vi i dag kjenner som Genèvekonvensjonene. Som vokter av disse konvensjonene jobber Røde Kors med å spre kunnskap om ulike avtaler og regler som beskytter mennesker.

Dere har laget undervisningsmateriellet "Når krigen raser" med tilhørende lærerveiledning. Dette har blitt veldig godt mottatt. Hva er bakgrunnen for at dere lagde akkurat dette materiellet?

Utgangspunktet for vårt undervisningsopplegg er at alle har hørt om menneskerettigheter og menneskeverd, men ikke alle vet hva de store ordene betyr. Røde Kors forsøker å sikre unge menneskers forståelse av utfordringer de blir konfrontert med. Hver dag, gjennom utallige medier,

ser barn og unge krig, katastrofer, sult og nød. Men blir de utrustet til å forstå disse store temaene i lys av sin egen hverdag? Det forsøker vi å hjelpe til med.

Hvordan er materialet lagt opp, og hvordan kan skolene bruke det i klasserommet?

Materialet skal være enkelt å bruke av alle. Hvert elevhefte består av 6 uavhengige kapitler, med temaer som handler om sårbare grupper i ulike kontekster. Her berøres alt fra det daglige livet i Norge, med fokus på mobbing og diskriminering, til store internasjonale konflikter, med barnesoldater, flyktninger og internasjonale regelverk i fokus. Straff og forsoning tas opp som et eget kapittel, med eksempler på hvordan ulike lovbrudd og konflikter behøver forskjellige strategier for å yte rettferd. Til sist behandles den medieskapte virkeligheten og viktigheten av å være kritisk til kilder og synspunkter. Eksempelene belyses både fra et lokalt og et internasjonalt perspektiv. I tillegg kommer det en lærerveiledning, med tips om aktiviteter, gruppearbeid, dilemmaoppgaver, undervisningsopplegg og spørsmål. Vi har også utarbeidet en digital undervisningsplattform i samarbeid med Salaby og Gyldendal.

Materialet er knyttet tett opp til kompetansemål i læreplan for KRLE, samfunnsfag, norsk og engelsk og kan brukes på tvers av fag.

Hva mener du er viktig å tenke på når man underviser om menneskelige rettigheter, og hvilke er de viktigste spørsmålene å jobbe med i skolen?

Når man underviser om teoretiske temaer som berører mennesker direkte, som for eksempel menneskerettigheter, er det hele tiden viktig å huske på den praktiske betydningen av disse. Hvorfor har vi disse rettighetene? Hvem er ansvarlig for å ivareta rettighetene? Og hva betyr de for meg som individ og for meg som del av et samfunn, både lokalt og globalt?

I tillegg er det viktig at man ikke bare fokuserer på alt det negative. Det er det nok av i media. Vi oppmuntrer alltid lærere og formidlere til å avrunde en leksjon som tar for seg tunge temaer med å snakke om tiltak elevene selv kan gjøre. Slik kan de kjenne at de kan bidra for å ivareta andres menneskeverd og hjelpe andre i vanskelige situasjoner. De globale utfordringene er ofte gjenspeilet i de lokale, så det er nok å ta av.

Hvor kan man ta kontakt hvis man har spørsmål om undervisningsmaterialet?

Skriv en e-post til folkerett@redcross.no, så får du svar fra meg eller en av de andre som jobber med dette i Røde Kors. Vi hører gjerne fra dere!